

Utbildningsdepartementet

Offentligägda folkhögskolors intresseorganisation, (OFI), yttrande av promemorian *Ökat statligt inflytande över statsbidragen* (dnr U2023/01468)

OFI inkommer härmed med yttrande över promemorian *Ökat statligt inflytande över statsbidragen* (dnr U2023/01468). OFI är en intresseförening för de 42 offentligägda folkhögskolorna i Sverige.

Den 7 juni 2022 beslutade den förra regeringen i ett kommittédirektiv om att tillsätta en utredning, *Styrning och uppföljning av folkbildningen – vägval inför framtiden, dir 2022:75*. Uppdraget ska redovisas senast den 19 februari 2024. Enligt direktiven ska utredningen, bland annat, analysera om nuvarande modell för styrning och fördelning av statsbidraget till folkbildningen är ändamålsenlig och bör bibehållas, eventuellt med ändrad styrning, eller om det finns behov av en förändrad modell.

OFI kommer att ge yttranden utifrån de förslag som finns i promemorian men vill poängtera att vi anser att det är olyckligt att inte låta utredningen *Styrning och uppföljning av folkbildningen – vägval inför framtiden, dir 2022:75* först få redovisa sin rapport.

1 Författningsförslag

1.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1976:1046) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Utbildningsdepartementets verksamhetsområde.

OFI står fortsatt starkt bakom den tillitsbaserade självförvaltningsmodellen inom folkbildningen. Ett vitalt demokratiskt samhälle behöver aktörer som agerar oberoende, folkbildningen är en kraft som behöver stå fri från politisk detaljstyrning av innehåll och inriktning.

1.2 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen.

OFI ser positivt på avsikten och ambitionen i det lagda förslaget. Dock anser vi att man skulle kunna uppnå samma effekt med en tydligare skrivning i regleringsbrevet från regeringen till Folkbildningsrådet avseende fördelningsnyckel med hänvisning till volymer inom de olika verksamhetsområdena.

2 Statens möjlighet att styra statsbidraget till folkbildningen är begränsad

2.1 Fördelningen av statsbidraget till folkbildningen har överlämnats till enskilda organ

OFI värnar självförvaltningsmodellen och ser fortsatt att det är Folkbildningsrådet som ska vara i myndighets ställe för de tre medlemmarna SKR, RIO och Studieförbunden i samverkan.

2.2 Verksamheterna och förutsättningarna skiljer sig åt mellan folkhögskolor och studieförbund

OFI delar promemorians beskrivning av att verksamheterna mellan studieförbunden och folkhögskolorna skiljer sig åt. Vidare att folkhögskolorna nu upplever ett riktigt tufft ekonomiskt läge och delar också skrivningen om att folkhögskolan bland annat vänder sig till målgrupper med omfattande stödbehov och är därför resurskrävande och kostsamma.

OFI ser detta konstaterande och denna skrivning som den viktigaste frågan, det behövs avsättas betydligt mer resurser till folkhögskolorna för att de ska kunna bibehålla både kvalitet och kvantitet i utbildningsformen folkhögskola.

OFI håller med om att folkhögskolorna är kraftigt underfinansierade, främst beroende på att ingen uppräknig av bidragen skett under många år utan legat kvar på samma nivå med allvarliga effekter på skolornas verksamhet.

OFI ser behovet av förstärkning av ekonomin som helt nödvändig för att folkhögskolorna ska kunna bibehålla kvalitet och kvantitet i verksamheten. Men också med möjlighet att växa för att bland annat vara en viktig aktör i kompetensförsörjningen ute i regionerna.

[2.3 Närmare om fördelningen av statsbidraget till folkbildningen](#)

OFI anser att förslaget om en uppdelning av det statliga folkbildningsanslaget innebär både möjligheter och risker. Förslaget behöver övervägas inom ramen för den pågående utredningen *Styrning och uppföljning av folkbildningen – vägval inför framtiden, dir 2022:75*. Och därmed ingå i en bredare bedömning av statens folkbildningspolitik.

OFI menar att planering och utformning av verksamhet fram till dess genomförs bäst av Folkbildningsrådet, med riktlinjer från regeringen.

För OFI

Annica Wallenborg Flynn
Verksamhetschef

Thomas Nilsson
Ordförande